

بیوست در طب ایرانی

دکتر محدثه کمالی

متخصص طب ایرانی

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

تعریف یبوست

دفع مدفوع سخت و سفت

احساس تخلیه ناکامل بعد از اجابت مزاج

اجابت مزاج کمتر از سه بار در هفته
دفع روده ای حجم بسیار زیاد مدفوع در حداقل هر ۷ تا ۳۰ روز
ترانزیت روده ای پس از 72 ساعت به طور جدی غیر طبیعی است

نام های مدفوع در طب ایرانی

• براز

• ثقل

انواع یبوست

یبوست
عملکردی یا
اولیه

یبوست ثانویه
متعاقب بیماری
ها

نقش اخلاط چهارگانه در دفع

صفرا عامل رانش فضولات و ایجاد
احساس دفع

در کولون: مصرف غذاهای خشک: افزایش خشکی

داروها مثلاً مخدرها

ضعف قوای دافعه: افزایش خشکی

از بین رفتن حس روده

کم خوردن و اشانیدن

گرمی مزاج کل بدن یا کبد

افزایش مصرف رطوبات بدن

گرمای شدید هوا

سرمای شدید هوا

افزایش خلط سودا

تحرک زیاد و ورزش شدید: افزایش خشکی

حبس باد شکم

فعالیت جنسی زیاد

خارج از کولون: مشارکتی

عوامل ایجاد یبوست در طب ایرانی

• رفع علت:

- اجتناب از مصرف غذاهای خشکی افزا
- اجتناب از مخدرها
- داشتن تغذیه مناسب و منظم
- اصلاح سومزاج گرم
- مصرف مایعات فراوان
- گرم نگه داشتن بدن در محیط های سرد
- رفع سودای اضافی
- ایجاد نظم در دفع

درمان یبوست در طب ایرانی

فرق مسهل و ملین

- داروی مسهل مواد را از سایر اعضای بدن به سمت روده می کشاند.
- داروی مسهل قوی تر از مسهل است.
- داروی ملین فقط در محدوده روده عمل می کند.

یوست بارداری

- مجازها:
- گلقد
- گلاب
- گل محمدی
- تمر هندی
- زنجبیل
- سنا و صبر زرد غیر مجازند.

بواسیر در طب ایرانی

توده عروقی وریدهای ناحیه مقعد: ابن سینا

دردناک یا بدون درد

با ترشح یا بدون ترشح

تقسیم بندی: از ۵ لحاظ

خونریزی

محل

شکل ظاهری

علت

پیش آگهی

علت

خون سوداوی: تجمع خون تغییر یافته در عروق ناحیه مقعد

خط سوزاننده

• صفرا

درمان

پاکسازی بدن

کنترل کبد، طحال، دستگاه گوارش

آینت مزاج

رژیم غذایی

تسکین درد

ایجاد خونریزی در هموروئید

بندآوردن خونریزی

حذف توده وریدی با دارو

جراحی

ترمیم زخم

نیاز به ارجاع فوری

- آبسه آنورکتال
- فاشییت نکروزان
- هموروئید ترومبوزه

شقاق در طب ایرانی

- اطباء طب سنتی برای درمان شقاق مقعد در یک نقطه نظر مشترک هستند و آن هم درمان علت بیماری است، تا درمان معلول، در اینجا زخم فیشر معلول است و علت آن اختلالات گوارشی مانند یبوست است.

درمان شقاق مقعد با طب ایرانی

- سبزیجات که با روغن بادام شیرین درست شده باشند تاثیر زیادی در درمان خشکی روده ها دارند. اگر یبوست از سردی معده باشد، انجیر و ژل آلوئه ورا را با عسل و روغن زیتون مخلوط کرده و میل کنید.
- روزانه ۲ استکان آب تره میل کنید. یا اینکه توی غذاهاتون روزانه ۲ وعده تره بریزید و میل کنید. برای درمان شقاق ناشی از یبوست مقداری آب تره با یک مقدار سرکه رقیق کرده و داخل تشت حمام به مدت ۲۰ دقیقه در آن بنشینید. همچنین بیمار باید غذاهای ملین بخورد.
- برای درمان بیماری های شقاق و هموروئید می توان از گلنار یا برگ گل نار (درخت انار) استفاده کرد. برای این منظور بیمار باید در تشت محتویات جوشانده پوست انار بنشیند. بعد از هر بار اجابت مزاج با جوشانده آب پوست انار محل را شستشو دهند.

سایر تدابیر

- غذا خوب جویده شود.
- وسط غذا آب سرد میل نشود.
- درمان یبوست با استفاده از ملین های طبیعی
- برطرف کردن اسهال با استفاده از غذاهای سفت کننده مدفوع: کته با سماق و زیره و سیب زمینی